

**Onderwerp:** Bestuurlijke kaderstelling Grootonderhoudsplannen HDSR

**Datum vergadering:** algemeen bestuur 5-10-2022

**Registratienummer:** 1878691 versie 2

---

## **Voorgesteld besluit**

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

In te stemmen met de in het voorstel beschreven werkwijze t.b.v. de bestuurlijke kaderstelling Groot Onderhoud, hetgeen onder meer inhoudt dat de bestuurlijke kaders voor de Grootonderhoudsplannen eens per 4 jaar worden herzien.

## **Inleiding**

Dit voorstel geeft invulling aan de positie van het bestuur bij het proces van groot onderhoud voor al onze waterwerken (keringen, zuiveringen, watersysteem). Er zijn twee aanleidingen om deze positie opnieuw te beschouwen en anders te definiëren.

HDSR werkt steeds meer volgens de principes van assetmanagement. Een van de elementen binnen assetmanagement is de instandhouding van de bestaande bedrijfsmiddelen (assets) tijdens de levenscyclus. Hiervoor heeft HDSR diverse grootonderhoudsplannen (GOP's) ingericht. Voorheen kende deze GOP's een vaste looptijd. Inmiddels kent een deel van de GOP's een voortrollend karakter, met een theoretische, oneindige, looptijd. Met dit voorstel wordt geborgd dat ook bij voortrollende GOP's het bestuur in de gelegenheid wordt gesteld om periodiek kaders mee te geven en bij te stellen.

In de commissievergadering van 8 februari jl. is op verzoek van de AWP-fractie een gespreksnota in behandeling genomen met betrekking tot de kaderstellende positie van het bestuur ten aanzien van groot onderhoud. Tijdens deze behandeling heeft het college de toezegging gedaan hier in breder perspectief op terug te komen.

## **Beoogd effect**

Het doel van de GOP's is om de watersysteemassets in beheer bij HDSR op orde te brengen en op orde te houden. Het doel van dit voorstel is om de verantwoordelijkheden in relatie tot het GOP-proces eenduidig vast te stellen en het proces met betrekking tot bestuurlijke kaderstelling vast te stellen.

## **Argumenten**

- 1.1. De ambtelijke organisatie brengt met inachtneming van de kaders doelmatig en efficiënt de instandhoudingsprojecten tot uitvoering.
- 1.2. Het bestuur wordt in de gelegenheid gesteld om kaders vast te stellen voor het groot onderhoud en deze te herzien op vertrouwde momenten als Voorjaarsnota en Begroting.
- 1.3. Het proces van de nieuwe kaderstelling sluit goed aan op het volwassenheidsniveau van assetmanagement binnen HDSR en het systematisch programmeren van het onderhoud aan de assets binnen het areaal, conform de vigerende bestuurlijke doelstellingen en ambities.
- 2.1 Bij een 4-jaarlijkse herijking heeft het bestuur de gelegenheid om bestuurlijk grip te houden en bij te sturen.
- 2.2 Bij een 4-jaarlijkse herijking geeft het bestuur de organisatie de verantwoordelijkheid, die past bij het volwassenheidsniveau, dat de organisatie ontwikkeld heeft met betrekking tot het assetmanagement.

## **Kanttekeningen**

- 1.1. Inhoudelijke kaders zijn geen onderdeel van de in dit voorstel beschreven werkwijze. Deze worden vastgesteld bij de vaststelling van de individuele GOP's, of de herijking van de kaders.
- 2.1 Incidentele bijstelling blijft mogelijk.

## Samenwerking en participatie

Niet van toepassing

### Toelichting GOP

HDSR kent momenteel de volgende Grootonderhoudsplannen:

- Watersystemen (voortrollend);
- Baggeren (voortrollend);
- Regionale Waterkeringen (2017-2024);
- Primaire Waterkeringen 2013-2023;
- Primaire Waterkeringen 2023-2029;
- Zuiveringstechnische werken (voortrollend).

De GOP's kennen een programmatische aanpak. De essentie van het GOP is om het areaal functioneel in stand te houden, te laten voldoen aan de laatste stand der techniek en de geldende wet- en regelgeving.

Binnen een GOP worden geen nieuwe ontwikkelingen (bijvoorbeeld medicijnrestenverwijdering, zonneparken) of nieuwe functionaliteiten (bijvoorbeeld vispassage) geïnitieerd. Nieuwe ontwikkelingen en nieuwe functionaliteiten in het areaal kennen een eigen bestuurlijk traject met dito besluitvorming. De realisatie van een nieuwe ontwikkeling kan in de tijd wel samenvallen met een GOP.

### Toelichting Kaders

Ambtelijke invulling: De ambtelijke organisatie actualiseert jaarlijks de (voortrollende) programmering. De organisatie zorgt ervoor dat de kaders, die door het bestuur zijn vastgesteld, worden gerealiseerd.

Vaststellen nieuwe kaders: Indien er een nieuw GOP wordt geïntroduceerd, dan worden door het algemeen bestuur hiervoor nieuwe kaders vastgesteld.

Reguliere frequentie bijstelling kaders: 1x per 4 jaar: Een voortrollend GOP kent in theorie geen einddatum. Daarom is het wenselijk een periodieke herijking/actualisatie te borgen, zodat het bestuur in staat wordt gesteld om vastgestelde kaders te herzien. Bij een 4-jaarlijkse herijking wordt de goede balans behouden tussen enerzijds het bestuur de gelegenheid bieden om bestuurlijk grip te houden en bij te sturen en anderzijds de organisatie de verantwoordelijkheid te geven die past bij het volwassenheidsniveau de organisatie zich ontwikkeld heeft met betrekking tot het assetmanagement. De frequentie van ergens per vier jaar sluit daarnaast aan op de bestuursstermijn van het waterschap.

Incidentele bijstelling kaders: Het bestuur heeft te allen tijde de mogelijkheid om het initiatief te nemen om de kaders bij te stellen.

### Overzicht besluitvorming instandhouden en verbeteren

In onderstaande tabel is de besluitvorming met betrekking tot de instandhouding en verbetering van de assets binnen het areaal opgenomen.

| Besluitvorming instandhouding en verbeteren                                                  | DB* | AB |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----|
| Instandhouding bestaande functie assets conform wettelijke vereisten (=GOP)                  | X   |    |
| Instandhouding bestaande functie assets, conform bestuurlijke doelstellingen/ambities (=GOP) | X   |    |
| Uitbreiding functies van bestaande assets (≠ GOP)                                            |     | X  |
| Aanleg van nieuwe assets. (≠GOP)                                                             |     | X  |
| Invulling en toetsen kaders                                                                  | X   |    |

|                                           |  |          |
|-------------------------------------------|--|----------|
| Vaststellen kaders                        |  | <b>X</b> |
| Reguliere 4-jaarlijkse bijstelling kaders |  | <b>X</b> |
| Incidentele bijstelling kaders            |  | <b>X</b> |

*\* Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor de besluitvorming m.b.t. instandhouding en verbetering van de assets in het areaal. Het Dagelijks Bestuur heeft de activiteiten i.r.t. de instandhouding gedelegeerd naar het ambtelijk niveau. De portefeuillehouder wordt periodiek geïnformeerd. Escalatie naar het college kan op advies van de portefeuillehouder plaatsvinden. Escalatie naar het algemeen bestuur vindt plaats op initiatief van het college.*

### **Toelichting Verantwoording**

De verantwoording over de GOP's vindt plaats binnen twee verschillende cycli.

Jaarlijks: De jaarlijkse P&C-cyclus is leidend in de verantwoording naar het bestuur. In deze cyclus zijn Voorjaarsnota (vooruitblik over de vier jaar na de Begroting), de Begroting voor het komende jaar de belangrijkste bestuursmomenten. Via de Bestuursrapportages (Buraps) wordt de voortgang van de programma's gevolgd en bijgesteld. Bij het vrijgeven van de jaarschijven wordt aan het college een separate rapportage aangeboden, waarin verslag wordt gedaan van de uitgevoerde projecten.

4-jaarlijks: Bij de herijking van de kaders eens in de vier jaar zal een terugblik worden gegeven over die periode van de verschillende GOP's. In onderstaande tabel is (indicatief) het vaststellingsschema en (1<sup>ste</sup>) herijkingsmoment opgenomen voor de bestaande en toekomstige voortrollende GOP's.

| Jaartal vaststelling | Groot Onderhoudsprogramma*  | Jaartal herijking |
|----------------------|-----------------------------|-------------------|
| 2019                 | Watersysteem                | 2023              |
| 2019                 | Baggeren en maaien          | 2024              |
| 2021                 | Zuiveringstechnische werken | 2025              |
| 2022                 | Regionale waterkeringen**   | 2026              |

\* GOP Primaire waterkeringen ontbreekt, geen voortrollend karakter

\*\* Voortrollend GOP Regionale waterkeringen in oprichting, behandeling AB-dec 2022

### **Financiën**

De kernwoorden met betrekking tot financiering zijn: Transparant en Voorspelbaar. In de meerjarenraming van de Voorjaarsnota vinden de GOP's hun plek. Onderstaand figuur toont het principe van de financiën i.r.t. het voortrollende GOP.

|                                   |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
|-----------------------------------|-------------|------|------|---------|------|------|------|---------|------|
| Lopende jaar                      |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Actualisatie financiële prognose  |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Prognose "nieuwe jaar"            |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Vrijgave jaarschijf/jaarprogramma |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Nieuw krediet toevoegen           |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
|                                   | 2021        | 2022 | 2023 | 2024    | 2025 | 2026 | 2027 | 2028    | 2029 |
| Voorjaarsnota 2021                |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Begroting 2022/krediet 2025       |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Voorjaarsnota 2022                |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Begroting 2023/krediet 2026       |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Voorjaarsnota 2023                |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Begroting 2024/krediet 2027       |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Voorjaarsnota 2024                |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Begroting 2025/krediet 2028       |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Voorjaarsnota 2025                |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Begroting 2026/krediet 2029       |             |      |      |         |      |      |      |         |      |
| Kaders (voorbeeld)                | vaststellen |      |      | herzien |      |      |      | herzien |      |

Voortrollende GOP's: In de Voorjaarsnota worden de investeringen voor vier jaren geactualiseerd en een prognose toegevoegd voor het 'vijfde' loopjaar. Bij de begroting wordt de jaarschijf van het eerstvolgende jaar vastgesteld en het krediet van het 'vijfde' jaar" toegevoegd aan de prognose.

Kostenverhogende elementen: Er zijn kostenverhogende elementen die zorgen voor aanpassing van de prognose. Denk hierbij bijvoorbeeld aan inflatie, areaaluitbreiding en stijgende vervangingswaarde als gevolg van functie-uitbreidingen.

## Vervolg

Na vaststelling van dit besluit zal de vaststelling van de kaders per GOP in uitvoering worden gebracht, te beginnen met de vaststelling eind 2022 van het voortrollende GOP regionale waterkeringen.

## Communicatie

N.v.t.

## Bijlage:

DM 1844006 v3 Structuur kaderstelling Groot Onderhoud.